ДЕРЖАВНА СЛУЖБА УКРАЇНИ З НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ

ЧЕРКАСЬКИЙ ІНСТИТУТ ПОЖЕЖНОЇ БЕЗПЕКИ ІМЕНІ ГЕРОЇВ ЧОРНОБИЛЯ НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ

Кафедра соціально-гуманітарних дисциплін

Ненько Ю. П.

ЗАВДАННЯ ТА МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ДЛЯ ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ З ДИСЦИПЛІНИ

«Специфіка наукових досліджень в екстремальній та кризовій психології»

для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти
у галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки
за спеціальністю 053 «Психологія»
за освітньо-професійною програмою
«Екстремальна та кризова психологія»

Черкаси – 2024

ББК 81.2
К 68

Ненько Ю. П.

Специфіка наукових досліджень в екстремальній та кризовій психології: завдання та методичні вказівки для виконання контрольної роботи для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти у галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки за спеціальністю 053 «Психологія» за освітньо-професійною програмою «Екстремальна та кризова психологія». – Черкаси: Черкаський інститут пожежної безпеки імені Героїв Чорнобиля НУЦЗ України, 2024. – 9 с.

Розглянуто та схвалено на засіданні кафедри соціально-гуманітарних дисциплін, протокол від «01» липня 2024 року №1

ББК 81.2
К 68
©ЧІПБ, 2024

ЗМІСТ

1. Пояснювальна записка……3
2. Варінт контрольної роботи №1...……4
3. Варіант контрольної роботи №2……...……..6
5. Список рекомендованої літератури…...……8

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Завдання та методичні вказівки для виконання контрольної роботи з дисципліни «Специфіка наукових досліджень в екстремальній та кризовій психології» складаються зі змісту, пояснювальної записки, варіантів №1, №2 контрольної роботи та списку рекомендованої літератури.

Виконання контрольної роботи з дисципліни «Специфіка наукових досліджень в екстремальній та кризовій психології» слухачами 2 курсу відділення заочного навчання передбачено навчальним планом. Запропонована контрольна робота розроблена на основі освітньо-професійної програми «Екстремальна та кризова психологія» для другого (магістерського) рівня вищої освіти у галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки за спеціальністю 053 «Психологія».

Основна мета викладання навчальної дисципліни – озброїти магістрів теоретичними знаннями щодо методології, методики та організації науково-дослідної роботи; сформувати та розвинути здібності до творчого мислення, науково-теоретичного аналізу практичних завдань у сфері професійної діяльності; засвоєння магістрами найбільш актуальних трендів у світовій та вітчизняній науці; забезпечення методологічної підготовки студентів рівня магістра до подальших самостійних наукових досліджень; становлення їхньої професійної свідомості. Це знайшло своє відображення в змісті варіантів контрольної роботи.

Контрольна робота повинна бути написана чітким і розбірливим почерком, або на листках формату А4, використовуючи комп’ютерний набір. Зазначення варіанту контрольної роботи на першій сторінці є обов’язковим. При виборі варіанту користуйтеся таким шифром: якщо номер вашої залікової книжки закінчується на непарну цифру або 0 – виконуйте перший варіант; якщо на парну цифру – виконуйте другий варіант.

Контрольна робота містить тестові питання – потрібно обрати одну із запропонованих відповідей.

Варіант І

1 При проведенні студентом науково-дослідної роботи, які види та форми наукової діяльності можна виділити?
а) науковий пошук;
б) науковий семінар;
в) магістерська робота;
г) всі відповіді вірні.

2. Методологія – це:
а) філософське вчення про методи пізнання;
б) спосіб усвідомлення побудови науки і методів її роботи;
в) сукупність принципів, методів, прийомів та процедур дослідження;
г) економічний процес.

3 На який кінцевий результат націлені планування, облік та контроль науково-дослідної роботи студента?
а) успішне закінчення закладу вищої освіти та отримання диплома;
б) вивчення методології науково-дослідної роботи і отримання навичок для використання методології в практичній та науковій діяльності;
в) отримання навичок у практичній діяльності;
г) правильна відповідь відсутня.

4. Теорія – це:
а) цілісне уявлення про закономірності та істотні зв'язки певної діяльності;
б) комплекс поглядів, уявлень, ідей, спрямованих на тлумачення і пояснення певних явищ;
в) найвища форма узагальнення і систематизації знань;
г) комплекс визначальних ідей, принципів

5. Що означає термін «наукознавство»?
а) вчення о загальних закономірностях розвитку та формування науки, як системи знань;
б) пізнання об'єктивного світу для його пізнання і за можливістю вдосконалення;
в) систематизація теоретичних та практичних знань;
г) всі відповіді вірні

6. Під концепцією розуміють:
а) комплекс визначальних ідей, принципів;
б) комплекс положень, пов'язаних загальною вихідною ідеєю;
в) початковий етап наукового обґрунтування розвитку соціально-економічної системи;
г) психологічний процес.

7. Які методи наукових досліджень відносяться до загальнонаукових?
а) формалізація;
б) документалістика;
в) індукція;
г) експеримент.

8. Метод – це:
а) спосіб дослідження явищ, який визначає планомірний підхід до вивчення їх наукового пізнання та встановлення істини;
б) інструментарій, який використовується при дослідженні;
в) сукупність організаційних, методичних і технічних прийомів.
9. Які методи наукових досліджень відносяться до емпіричних?
а) дедукція;
б) розрахунково-аналітичний;
в) конкретизація;
г) аналіз.

10. Розрізняють такі методи:
а) загальнонаукові та емпіричні;
б) загальнонаукові та конкретно-наукові;
в) конкретно-наукові і теоретичні.

11. До якої стадії науково-дослідного процесу відноситься конкретизація?
а) організаційна;
б) дослідна;
в) узагальнююча;
г) реалізація результатів дослідження.

Варіант ІІ

1. До загальнонаукових методів належать:
а) моделювання і конкретизація;
б) експеримент і спостереження;
в) формалізація та гіпотетичний метод.

2. Якому терміну відповідає наступне визначення «… - це процес чи явище, яке породжує проблемну ситуацію»?
а) предмет дослідження;
б) ціль дослідження;
в) актуальність дослідження;
г) об’єкт дослідження.

3. Гіпотеза – це:
а) положення, яке використовується для доведення тези;
б) наукове припущення;
в) визначення методів дослідження і системи доказів

4. Бібліографічний опис – це:
а) сукупність бібліографічних відомостей про документ, його складову частину чи групу документів, які наведені за певними правилами, необхідні та достатні для загальної характеристики й ідентифікації документу;
б) короткий зміст документа;
в) анотація та список використаних джерел

5. В який спосіб не оприлюднюються результати наукових досліджень?
а) виступи на наукових конференціях;
б) друк у наукових збірниках;
в) доповідна записка.

6. Що таке «ефект дослідження»?
а) результат дослідження;
б) процес, у якому задіяний студент під час проведення ним наукового дослідження;
в) сукупність отриманих наукових, економічних та соціальних результатів;
г) правильна відповідь відсутня.

7. Що є одним з критеріїв ефективності науково-дослідної роботи?
а) Об’єм наукової продукції, який вимірюється загально кількістю або середнім числом публікацій;
б) сучасність та актуальність теми, що розглядається у науковій праці;
в) можливість використання на практиці розроблених методик, рекомендацій;
г) запрошення на різноманітні семінари, конференції.

8. Обов’язкові елементи оформлення матеріалів:
а) відомості про авторів; заголовок статті;
б) підзаголовочні дані (відомості, що пояснюють заголовок статті), якщо вони є; основний текст статті; пристатейна бібліографія;
в) ілюстрації; додатки; рецензія; анотація. Рукопис повинен бути підписаний усіма авторами;
г) усі вище перелічені елементи є обов’язковими.

9. Які джерела інформації не використовують при написанні науково-дослідних робіт?
а) законодавство;
б) наукова література;
в) статистика;
г) чутки.

10. Заголовок статті має бути:
а) коротким, без ускладненої термінології псевдонаукового характеру;
б) розгорнутим, максимально передаючим зміст статті;
в) має починатися зі слів: «До питання…», «До проблеми…», «Деякі питання…» , «Дослідження питання…»

11. Що з переліченого є основною вимогою до укладання списку використаних джерел?
а) список обов’язково має бути укладено в алфавітному порядку прізвищ перших авторів або заголовків;
б) однотипне оформлення та дотримання чинного державного стандарту на бібліографічний опис творів друку;
в) список обов’язково має бути укладено у хронологічному порядку.

Рекомендована література:

Базова

1. Федоренко Я. А. Методологія та організація наукових досліджень: курс лекцій [Навчальний посібник для здобувачів вищої освіти за другим (магістерським) рівнем вищої освіти спеціальності 261 «Пожежна безпека»]. – Черкаси: ЧІПБ імені Героїв Чорнобиля НУЦЗ України, 2021. – 105 с.

2.Грищенко, І. М. Основи наукових досліджень: навч. посіб. − К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2001. − 186 с.

3. Кислий В.М. Організація наукових досліджень: навчальний посібник. – Суми: Університетська книга, 2011.

4.Крушельницька, О. В. Методологія та організація наукових досліджень: навч. посіб. / О.В. Крушельницька. − К.: Кондор, 2006. − 206 с.

5. Кустовська О. В. Методологія системного підходу та наукових досліджень: Курс лекцій. – Тернопіль: Економічна думка, 2005. – 124 с.

Мазур О. В. Основи наукових досліджень : навч. посіб. для студ. вищих навч. заклад. філол. спец. / О. В. Мазур, О. В. Подвойська, С. В. Радецька. — Вінниця : Нова Книга, 2013. — 120 с

6. Методика та організація наукових досліджень: курс лекцій / Укладачі: С. Е. Важинський, І.А. Чуб, Т.М. Курська. – Х.: НУЦЗ України, 2016. – 201 с.

7.

8. Основи методології та організації наукових досліджень: Навч. посіб. для студентів, курсантів, аспірантів і ад'юнтів / за ред. А. Є. Конверського. — К.: Центр учбової літератури, 2010. – 352 с.

Пилипчук М.І., Григор'єв А.С.Основи наукових досліджень: Підручник. Затверджено МОН. - К., 2007

9. П'ятницька-Позднякова І.С. Основи наукових досліджень у вищій школі: навч. посібник. - К., 2003. - 116 с.

10. Філіпенко А.С. Основи наукових досліджень. Конспект лекцій: Посібник. –К.: Академвидав, 2004. – 208 с.

Допоміжна

1. Гаврилов Е.В. Технологія наукових досліджень і технічної творчості. – К.: Знання України, 2007. – 318с.

2. Крисоватий А.І. Методологія, методика та організація наукових досліджень: навч. посіб. – Тернопіль: ТОВ «Лілея», 2005. – 150с.

3. Єріна А.М. Організація вибіркових обстежень: навч. посібник. – К.: КНЕУ, 2004. – 127с.

4. Ковальчук В.В. Основи наукових досліджень: Навч. Посібник. – Вид. 2-е, доп. І перероб. / В.В. Ковальчук, Л.М. Моїсєєв. – К.: Видавничий дім «Професіонал», 2004. – 208с. ЖДТУ Міністерство освіти і науки України Житомирський державний технологічний університет

5. Пілюшенко В.Л. Наукове дослідження: організація, методологія, інформаційне забезпечення: Навч. посіб./ Пілюшенко В.Л., Шкрабак І.В., Славенко Е.І. – К.: Лібра, 2004. – 344с.

Інформаційні ресурси

У процесі вивчення дисципліни використовуються вітчизняна нормативно-правова база (закони, постанови, положення, накази), сайт Міністерства освіти і науки України, інтернет-ресурси, періодичні видання, наукові праці професорсько-викладацького складу, тези та матеріали наукових конференцій.